

บทสรุปโครงการวิจัย

1. ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

สำหรับครูปฐมวัย ในเขตพื้นที่ภาคตะวันตก : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี

2. รายชื่อนักวิจัย

2.1 หัวหน้าโครงการวิจัย : อาจารย์รัตนวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร

2.2 ผู้ร่วมวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์วริยา สมประชา อาจารย์ ดร.จำรัส อินทลาภาพร

อาจารย์จรรุวรรณ สาสูงเนิน

3. ความเป็นมา

ตามนโยบายรัฐบาลแผนยุทธศาสตร์ด้านเด็กปฐมวัยแรกเกิดถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พ.ศ. 2555-2559 ภายใต้กรอบการดำเนินงานประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ คือ 1) เด็กทุกคนได้รับการบริการในการพัฒนาเต็มศักยภาพ 2) ไอโอดีกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3) การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย และ 4) กลไกการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย พระราชบัญญัติกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) พ.ศ. 2542 ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาโดยกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่ประสานส่งเสริมสนับสนุน บ สนุน การจัดการศึกษาท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในการจัดการพัฒนาของชาติไป ยังท้องถิ่น (บุษกร สุขแสนและคณะ, 2557, หน้า 27-46) อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้มุ่งเน้นการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนที่สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กรวมทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 - 2564) อีกทั้งผลการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาในระยะ 10 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2550 จากการวิจัยของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา ได้สรุปสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา คือ 1)

มาตรฐาน ผู้เรียน อยู่ใน ระดับ ต่ำ จะ ต้อง เร่ง พัฒนา กระบวนการเรียนรู้ เพื่อ ยก ระดับ มาตรฐาน ผู้เรียน ให้ เพิ่ม สูง ขึ้น 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรง ซึ่งจะเห็นได้จากการที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งจัดตั้งหรือรับโอนโรงเรียนทั้งที่ยังไม่มีกองส่วนการศึกษา

จากการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นโดยการสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าไม่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ทำให้ครูปฐมวัยไม่มีแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการให้แก่เด็กปฐมวัยที่ชัดเจน

จ า ก เ ห ตุ ผล ตั ง ก ล ่ า ว คณะผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ภาคกลางตะวันตก : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี

4. วัตถุประสงค์

1.

เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับครูผู้ดูแลเด็กในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2. เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย

5. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560

ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

ประชากร เป็นครูปฐมวัยที่สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี

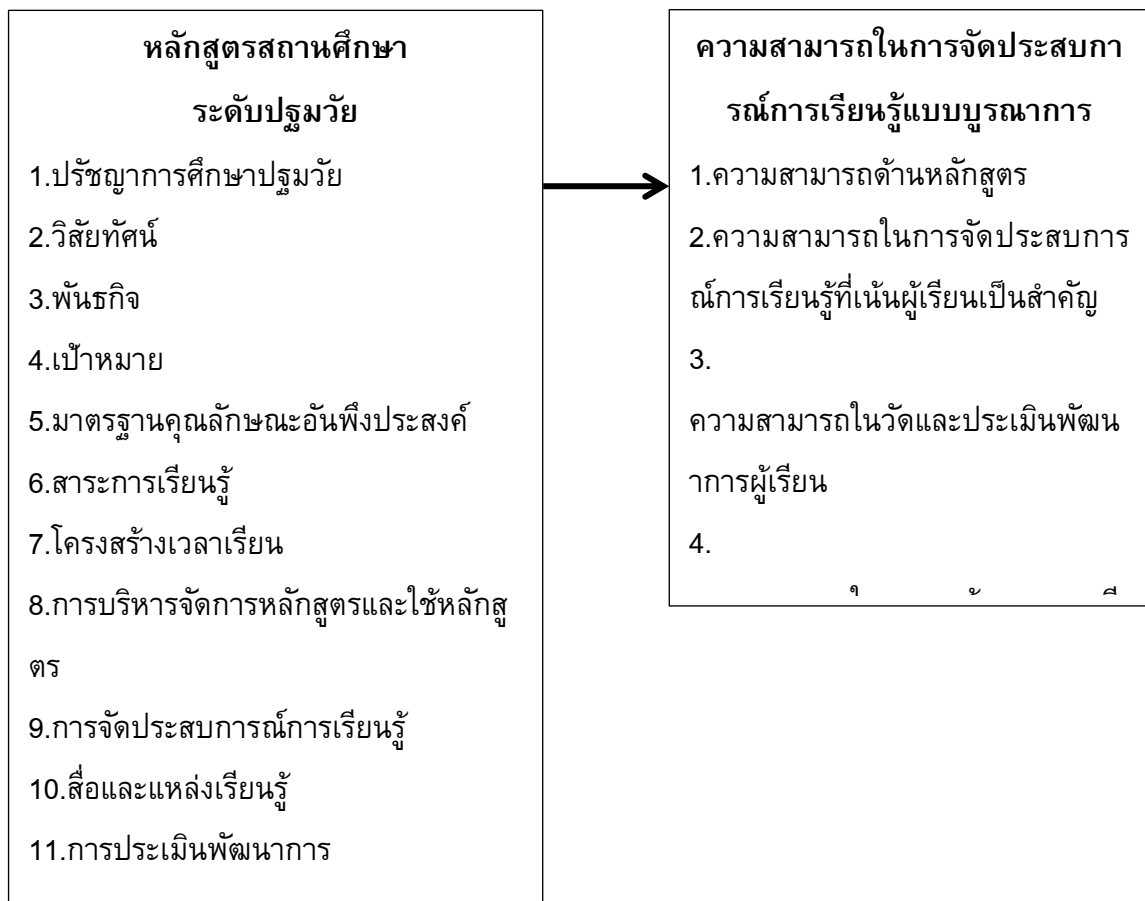
ที่สอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 44 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูปฐมวัยที่สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี ที่สอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตตัวแปร

- 1.ตัวแปรต้น คือหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.ตัวแปรตาม คือความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

6. ประเด็นหลักในการทบทวนวรรณกรรม/กรอบแนวคิดการวิจัย
กรอบแนวคิดการวิจัย

7. วิธีดำเนินการ

แบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การดำเนินงานมีขั้นตอนที่สำคัญ คือ ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ระยะเวลาที่ 2 จัดทำหลักสูตรฉบับร่าง ระยะเวลาที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตร ระยะเวลาที่ 4 ปรับปรุงหลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ 1) สัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม และครูปฐมวัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็น 2) ประเมินความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ

บูรณาการ 3) ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาของครูก่อนและหลังอบรม 4) ประเมินความพึงพอใจของครูต่อหลักสูตรฝึกอบรม 5) ประเมินสิ่งที่ได้เรียนรู้ของครูผู้เข้ารับการอบรม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล/แหล่งข้อมูล ได้แก่ 1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม 2) ครูปฐมวัย 3) นักวิชาการศึกษา

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบประเมินความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ 3) แบบทดสอบก่อนและหลังอบรม 4) หลักสูตรฝึกอบรมครู 5) แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม 6) แบบบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้สำหรับครูผู้เข้ารับการอบรม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้ค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 3) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบก่อนและหลังอบรม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยวิธีการหาค่า IOC ได้ค่าเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.80 4) ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครู โดยการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตรและมีความเหมาะสมกับครูผู้เข้ารับการอบรม 5) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความพึงพอใจของครูต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าความพึงพอใจของครูต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56) 6) ตรวจสอบคุณภาพของแบบบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้สำหรับครูผู้เข้ารับการอบรม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) วิเคราะห์ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเชื่อมั่น 3)

วิเคราะห์ความตรงของแบบทดสอบก่อนและหลังอบรมโดยการหาค่าความตรงตามเนื้อหา 4) วิเคราะห์คุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครู โดยการวิเคราะห์เนื้อหา 5) วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6) วิเคราะห์แบบบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้สำหรับครูผู้เข้ารับการอบรมโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

8. สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย 2 ประเด็นดังนี้

1. ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและความต้องการของครูปฐมวัย ซึ่งเป็นครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี หลักสูตรสถานศึกษาที่ครูจัดทำขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้ คือ 1) ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย 2) วิสัยทัศน์ 3) พันธกิจ 4) เป้าหมาย 5) มาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6) สารการเรียนรู้ 7) โครงสร้างเวลาเรียน 8) การบริหารจัดการหลักสูตรและใช้หลักสูตร 9) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 10) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 11) การประเมินพัฒนาการ

2. หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับ เ ตี ก ป รุ ม วั ย เมื่อติดตามผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการของครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถ 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ความสามารถด้านหลักสูตร

2.2 ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 ความสามารถในวัดและประเมินพัฒนาการผู้เรียน

2.4 ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้คือ 1) ความสามารถด้านหลักสูตรอยู่ในระดับสูง 2) ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูง 3) ความสามารถในวัดและประเมินพัฒนาการผู้เรียนอยู่ในระดับสูง 4) ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและบทเรียนจากการดำเนินงาน ที่สำคัญ ได้แก่

1. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรีควรกำหนดนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

2. ใน กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคคลต่างๆ ในชุมชน ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ปลัดเทศบาล ครูปฐมวัย นักวิชาการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมและผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ครูปฐมวัยและผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา

เด็กปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ข้อค้นพบในส่วนของปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จ มีดังนี้

1. นายกองค้การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล

และครูปฐมวัยที่สังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด

องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล

เห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทาง

ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560

เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตร

การศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 กำหนด

2. ครูระดับการปฐมวัยควรมีความรู้ความเข้าใจ

มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พ.ศ.2560

3. ครูปฐมวัยควรมีวุฒิการศึกษาระดับตรีในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้สอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่ประกอบด้วย 4 ด้านคือ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านอารมณ์-จิตใจ 3) ด้านสังคม 4) ด้านสติปัญญา

4. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของบุคลากรต่างๆ เช่น ครู นายกองค้การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล คณะกรรมการสถานศึกษา ประชาชนชาวบ้าน ผู้ปกครอง เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด อบต./เทศบาลตำบลในจังหวัดต่างๆ

9. อภิปราย

จากผลการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย

มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและความต้องการของครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ จังหวัดสิงห์บุรี เนื่องจากคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ครูปฐมวัย และนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับครูปฐมวัย

ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม มีดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม ทั้งนี้เนื่องจากวิทยากรในการอบรมได้โค้ชให้ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาโดยทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ร่วมกันวางแผน ลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิด ทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาหลังการอบรมสูงกว่าก่อนอบรม

2. ด้านทักษะการจัดทำหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะในการจัดทำหลักสูตรอยู่ในระดับสูงทั้งนี้เนื่องจากครูผู้เข้ารับการอบรมได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมีส่วนร่วมในการเขียนองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 รวมทั้งมีส่วนร่วมในการนำเสนอหลักสูตรสถานศึกษา และวิพากษ์หลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มอื่น

รวมทั้งวิทยากรได้โค้ชแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ครูผู้เข้ารับการอบรมอย่างเป็นกัลยาณมิตรและตอบคำถามของครูได้อย่างชัดเจน

3.ด้านความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการอบรมต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ผลการวิจัยพบว่าครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากบรรยากาศในขณะฝึกอบรมเป็นบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเพื่อนครูและวิทยากร ทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรมเกิดความสนใจในการอบรมอย่างต่อเนื่อง และร่วมกันเขียนหลักสูตรสถานศึกษาฉบับร่างจนสำเร็จลุล่วง รวมทั้งมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยวิทยากรได้โค้ชครูผู้เข้ารับการอบรมอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยเปิดโอกาสให้ครูผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิดการปฏิบัติงานของเพื่อนครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่ส่งเสริมการพัฒนาด้านสติปัญญาและการคิดให้แก่ครูด้วยบรรยากาศของการไว้วางใจซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือสนับสนุนระหว่างผู้โค้ชกับผู้รับการโค้ช โดยทำงานร่วมกันเป็นทีม (บุษราคม ศรีจันทร์, 2560, หน้า 87) และวิทยากรในการอบรมได้โค้ชให้ครูผู้เข้ารับการอบรมอย่างเป็นกัลยาณมิตรด้วยบรรยากาศที่เป็นกันเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และสะท้อนคิดการปฏิบัติงานของเพื่อนครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าการโค้ชจากผู้เชี่ยวชาญ ครูใหญ่ และเพื่อนครู ช่วยให้ครูเกิดความเชื่อมั่นในการเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มารุต พัฒนา, 2558, หน้า 435-449)

2.หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ สี่ ำ ห ำ ร ำ บ เ ต ็ ก ำ ป ฐ ำ ม ำ ย
 ทั้งนี้เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่ผู้วิจัยและคณะได้ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ที่ถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่าง และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร 3) การศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตร 4) การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2560, หน้า 11) ที่ระบุว่าในการพัฒนาหลักสูตรควรเริ่มตั้งแต่ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในด้านต่างๆ 2) การออกแบบและจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร 4) การนำหลักสูตรไปใช้ 5) การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เมื่อติดตามผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการของครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลท่างาม จังหวัดสิงห์บุรี โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

ซึ่งประกอบด้วยความสามารถ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถด้านหลักสูตร 2) ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ความสามารถในวัดและประเมินพัฒนาการผู้เรียน 4) ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลท่าปาง จังหวัดสิงห์บุรี มีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังนี้คือ 1) ความสามารถด้านหลักสูตร อยู่ในระดับสูง 2) ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูง 3) ความสามารถในวัดและประเมินพัฒนาการผู้เรียนอยู่ในระดับสูง 4) ความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากครูปฐมวัยได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ตามที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมกำหนด ส่งผลให้ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และมีทักษะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่บูรณาการพัฒนาการของผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม นอกจากนี้ในการจัดชั้นเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยมีการจัดกลุ่มเด็กตามอายุที่ใกล้เคียงกัน โดยครูผู้สอนจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการที่เหมาะสมกับอายุ ความสนใจและความสามารถของเด็กปฐมวัยโดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การวาดรูป การร้องเพลง การอ่านออกเสียง การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาของ Pestalozzi ที่กล่าวว่าในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนควรให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือปฏิบัติกิจกรรม (อรดี ไชยกาล , 2560, หน้า 10) นอกจากนี้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนพบว่าความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากมีจำนวนครูต่อเด็กน้อยคือครูต่อผู้เรียนเท่ากับ 1: 20 และมีภาระงานด้านการสอนและด้านการจัดทำเอกสารปริมาณมาก

10. ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ครูปฐมวัยควรมีความรู้ความเข้าใจ

มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น

1.2 ครูปฐมวัยควรมีวุฒิการศึกษาระดับตรีในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ซึ่งทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย และสามารถเขียนแผนการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านอารมณ์-จิตใจ 3) ด้านสังคม 4) ด้านสติปัญญา

1.3

ในการนำหลักสูตรฝึกอบรมนี้ไปใช้ฝึกอบรมครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล

ในจังหวัดต่าง ๆ ควรมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนที่จะออกแบบหลักสูตรเนื่องจากสภาพบริบทที่แตกต่างกัน

1.4 ในขณะจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

วิทยากรควรสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง

โดยจัดบรรยากาศการอบรมที่ส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้และคิดได้อย่างอิสระ

กระตุ้นให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้การเสริมแรงทางบวก

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

2.1.1 นายกองค้การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล

และครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลควรเห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาดำเนินการตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560

2.1.2 ควรจัดอบรมครูปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจ

มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 อย่างต่อเนื่อง

2.1.3

ครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีวุฒิการศึกษาระดับตรีในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่ประกอบด้วย 4 ด้านคือ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านอารมณ์-จิตใจ 3) ด้านสังคม 4) ด้านสติปัญญา

2.1.4 ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของบุคลากรต่างๆ

เช่น

ครูปฐมวัย นายกองค้การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล คณะกรรมการสถานศึกษา ประชาชนชาวบ้าน ผู้ปกครอง เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบลในจังหวัดต่างๆ

2.2 ข้อเสนอเพื่อการวิจัย

2.2.1

ควรวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

2.2.2 ควรวิจัยและพัฒนาารูปแบบการโค้ชที่เหมาะสมกับครูปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2.3

ควรวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.2.4 ควรวิจัยและพัฒนาารูปแบบการฝึกอบรม

เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2560).

คู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรของ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บุษกร สุขแสนและคณะ. (2557). “ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” วารสารบัณฑิตศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 3,1

(มกราคม-

มิถุนายน), 27-46.

บุษราคัม ศรีจันทร์. (2560).

“รูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัด

การเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริม Metacognition

ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.”

วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 9,1 (มกราคม – มิถุนายน 2560), 84-99.

มารุต พัฒนาผล. (2558). “การพัฒนาารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียน

ตำรวจตระเวนชายแดน.” วารสาร Veridian E-Journal, 8, 1 (มกราคม-เมษายน).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559).

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2574. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

อภิรดี ไชยกาล. (2560). การจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัยศึกษา ใน เอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการ

ศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.